

δαπάνη χρειάζεται αντίκρυσμα. 3) Ἀντιλογία, αὐθάδης συμπεριφορὰ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀντίκρισι.

ἀντικρυστά ἐπίρρ. Θράκ. Σίφν. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντικρυστός.

Εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀντικρύζεται τι, ἀπέναντι ἔνθ' ἀν.: Ἀντικρυστά κάθονται (ἀπέναντι ἀλλήλων) Θράκ. Εἶχα τὸ δάσκαλο ἀντικρυστά καὶ δὲ μποροῦσα νὰ κλέψω 'ς τοῖς ἔξετάσις αὐτόθ. Ἀντικρυστά ἄνοιξαν μαγαζὶ αὐτόθ. 'Σ τὸ χωριό τὰ σπίτια μας εἶναι ἀντικρυστά αὐτόθ. Εἶναι ἀντικρυστά τὸ σπίτι μας Σίφν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀντικρυστά.

ἀντικρυστός ἐπίθ. Θράκ. (Σηλυβρ.) ἀδικρυστός Θράκ. (ΑΙν. Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἀντικρυστός.

1) Ὁ εἰς ἀντίκρυσιν, εἰς ἀπόδοσιν, γινόμενος, ὁ ἀντίστοιχος Θράκ. (Σαρεκκλ.): «Βγάζαν τὰ σημάδια καὶ ἔλεγαν τὰ δίστιχα ἀντικρυστά» (εἰς τὸ ἔθιμον τοῦ κλήδονα, καθ' ὃ εἰς ἔκαστον ἔξαγόμενον σημάδι ἀπαγγέλλεται ἐν δίστιχον). 2) Ως οὖσ., είδος χοροῦ γινομένου ὑπὸ δύο χορευτῶν ἀπέναντι ἀλλήλων Θράκ. (ΑΙν. Σηλυβρ.): Χόρεψε 'κείνη ἀντικρυστό ποῦ πῆγε ἀντάρα Σηλυβρ. Συνών. καρσιλαμάς.

ἀντικρυστίζω ἀμάρτ. ἀδικρυστίζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντικρυστός.

Τοποθετῶ τι ἀντικρύ.

ἀντικρυτός ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀδικρυτός Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀντικρυτά, δι' ὃ ίδ. ἀντικρυτός. 'Η λ. καὶ παρὰ Δουκ.

Ο ἀντικρὺ εὑρισκόμενος, ἀντικρυτός: Τὸ ἀδικρυτό πελάτι (παλάτι).

ἀντικρυφά ἐπίρρ. πολλαχ. ἀδικρυφά Θεσσ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ ἐπιρρ. κρυφά.

Λίαν κρυφίως: Φρ. Κοίταζα κρυφά καὶ ἀδικρυφά νὰ σὲ περιποιοῦμι καὶ σὺ τώρα μὲν διώχε'ς Θεσσ. || Ἄσμ.

Κλαίω κρυφά καὶ ἀντικρυφά κάνεις νὰ μὴν τὸ μάθῃ Ιων. (Κρήν.) Συνών. ἀπόκρυφα.

***ἀντικρύωμα** τό, ἀντικρωματί Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ φ. *ἀντικρυτώνω.

***ἀντικρύασμα**, δι' ίδ.

***ἀντικρύωνω**, ἀντικρώνω Πόντ. (Χαλδ.) ἀντικρώνω Πόντ. (Αιμισ. Κερασ. Οφ. Σαράχ. Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ φ. κρυψώνω.

Καθιστῶ τι ψυχρότερον, καθιστῶ χλιαρὸν τὸ λίαν θερμὸν διὰ συγκερασμοῦ ἡ ἄλλως, ἐπὶ ύγρῶν: Ἀντικρύων τὸ νερὸν Χαλδ. Ἀντικρωστὸν τὴν μαερεία Οφ. Ἀντικρωστὸν τὸ νερὸν νὰ πλύνω τὸ τδεφάλι μ' αὐτόθ. Συνών. *ἀντικρυνάζω, *ἀντικρυσμαίνω.

***ἀντικρύωτος** ἐπίθ. ἀντικρυτός Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀντικρυτός <*ἀντικρυτώνω προσλαβόντος τοῦ ἀρκτικοῦ α σημ. στερητικήν διὰ τῆς προπαροξυτονίας. ίδ. ἀ- στερητ. 2 α.

Ο μὴ γενόμενος ψυχρότερος, ὁ παραμένων ἔτι λίαν θερμός.

ἀντίλα ἡ, Πόντ. (Τραπ.) ἀγκίλα Πόντ. (Οφ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἀντὶ λαλῶ ύποχωρητικῶς.

Πᾶν δι' τι ἡχεῖ, ίδια δὲ κάθων, μόνον εἰς τὰ αἰνίγματα:

***ἀκεί πέραν** 'ς σὸν φαδίν | στέκε' ἀντίλα καὶ λαλεῖ

καὶ λαλεῖ καὶ ἀντίλαλεῖ

Τραπ.

'Ακείαν' πέρα 'ς τὸ λιβάδι | στέκε' ἀγκίλα καὶ λαλεῖ,

νὲ ἀγκίλα ντό λαλεῖς;

(ντό = διατί;) "Οφ.

ἀντιλαβοῦ ἡ, Ἀθῆν. Ηπ. Κάλυμν. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν. (Άρκαδ.) κ. ἄ. ἀντιλαβοῦ τό, Ηπ. Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς φήσεως ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον'. ίδ. ΝΙΠολ. Παροιμ. 2, 326.

1) Ἀντιληψις Ἀθῆν.: 'Η δεῖνα ἔχει ἀντιλαβοῦ. 2)

'Ἐπὶ τῶν ιερωμένων, τὰ ἐκ τῆς ιερωσύνης κέρδη Ηπ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν. (Άρκαδ.) : Αὐτὸς οὐ παππᾶς εἴνι μόνου γιὰ τὸν ἀντιλαβοῦ καλὸς Ηπ. || Φρ. Βγαίνει ἡ ἀντιλαβοῦ (ἐπὶ ἔργου ἐπικερδοῦς) Λιβύσσ. 3) Κέρδος ἀνήθικον, ἐκβιαστικὸν ἀγν. τόπ.: Δούλεψε καὶ ἡ ἀντιλαβοῦ (πλὴν τῶν νομίμων κερδῶν εἰσεπράχθησαν καὶ παράνομα).

3) Τέλος, τέρμα Στερελλ. (Αίτωλ.): Φρ. 'Ηρθι 'ς τὸ ἀντιλαβοῦ (ἔφθασεν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου, παρ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ. Συνών. φρ. ἡρθε 'ς τὸ νῦν καὶ ἀετοί, ἡρθε 'ς τὸ ἀμήρ). 'Η λ. καὶ ὡς παρωνύμ. Κρήτ. (Βιάνν.)

ἀντιλάλημα τό, Θράκ. — ΦΠανᾶ Λυρικ. 113 ἀδιλάλημα Θήρ. ἀντιλάλημα Θράκ. (Άδριανούπ. κ. ἄ.) ἀντιλάλισμα Ιων. (Κρήν.).

Ἐκ τοῦ φ. ἀντιλαλῶ.

1) Ἀπόδοσις ἡχου, ἡχὼ Θήρ. Θράκ. (Άδριανούπ.) Ιων. (Κρήν.): 'Ακούσαμε τὸ ἀδιλάλημα τῆς κονκουβάγιας Θήρ. Συνών. ἀντιλαλήμα, ἀντιλαλιά, ἀντιλαλίτσα, ἀντιλαλος, ἀντιλαλιάς, ἀντιλαλιά.

2) Ήχος οἰοσδήποτε, οἷον κάδωνος, μουσικῶν δργάνων κττ. Θράκ. Ιων. (Κρήν.) — ΦΠανᾶς ἐνθ' ἀν.: Πηγαίναμε 'ς τὸ γάμο, πωπώ, τὶ ἀντιλαλήματα ἥταν ἐκεῖνα! Θράκ. Αὐτὸ τὸ βιολί κάνει καλὸ ἀντιλαλῆμα αὐτόθ. || Ποίημ.

Καὶ χτυπῶντας 'ς τὴν γῆ κάτω | μὲν ἀντιλάλημα φριχτὸν κλαδί, δέντρο, ἄγριο βάτο, | τὰ τσακίζει 'ς τὸ λεπτὸ ΦΠανᾶς ἐνθ' ἀν.

ἀντιλαλιά ἡ, Ζάκ. Θράκ. (Σηλυβρ.) Μακεδ. (Καστορ. Σισάν.) Ρόδ. ἀδιλαλιά Θήρ. Κρήτ. Σάμ. Σῦρ. ἀδιλαλέα Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὖσ. ἀντιλαλιά = ἀντιλογία.

1) Ἀντιλαλήμα 1, δι' ίδ., ἐνθ' ἀν. 'Η σημ. καὶ ἐν Ερωτοκρ. Δ 1661 (ἔκδ. ΣΞανθουδ.) 'κ' ἥτονε Χάρως ἡ λαλιά, ἡ ἀντιλαλιά ὅλον αἴμα. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀντιλαλήμα 1. 2) Ο ἡχος τῶν καδώνων.

ἀντιλαλίτσα ἡ, Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀντιλαλιά καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτσα.

'Αντιλαλήμα 1, δι' ίδ.: 'Ἄσμ.

Κάτω 'ς τοῖς Μηλέσι, κάτω 'ς τοῖς Πουλιατοῦσες, ἄκουσα λαλιά, λαλιά καὶ ἀντιλαλίτσα, νεά δραμα νὰ διῶ, νὰ διῶ καὶ νὰ λογιάξω.

ἀντιλαλος δ, σύνηθ. ἀδιλαλος Θήρ. Κρήτ. κ. ἄ. ἀντιλαλοντος Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀντιλαλος Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀδιλαλοντος Θράκ. (ΑΙν.) Σάμ. ἀγκιάλε Τσακων.

Ἐκ τοῦ φ. ἀντιλαλος ύποχωρητικῶς. Καταλέγεται ως μεταγν. παρὰ Herwerden Lexic. suppletor. ἐκ διορθώσεως, ἀλλ' ἀμφιβάλλεται.

'Αντιλαλήμα 1, δι' ίδ., ἐνθ' ἀν.: 'Ἐρχετος ὁ ἀντιλαλοντος ἀπ' τὰ τρέφεια Αίτωλ. 'Σ αὐτείν' τὸ διπλάσιον ἀντιλαλοντος, ἄμα πλαΐντος μέσα αὐτόθ. || 'Ἄσμ.

Μὰ τὸ πικρὸ τραγούδι της ἀντιλαλο δὲ βρίσκει ἀγν. τόπ. || Ποιήμ.

*Tí στεναγμοί, τί κλάηματα πλακώνουν τὴν Ἀθήνα!
εἰν' τῆς χαρᾶς ἀντίλαλος ἡ θρῆνος τοῦ θανάτου;*

ΙΤυπάλδ. Ποιήμ. 69

*Γλυκός γλυκός ἀντίλαλος ἔφερε τὸ τραγούδι
τοῦ κλέφτη ποὺ θυμήθηκε τὸ Χρῖστο τὸ Μιλέσινη*

ΑΒαλαωρ. Ἐργα 2, 104

*K' ἔνας βαθὺς ἀντίλαλος, δποὺ ξυπνάει τὴν πλάσι,
ἀπὸ τὸν πύργο τὸν ψηλὸν γλυκὸ τραγούδι φέρειν*

ΚΚρυστάλλ. Ἐργα 1, 239

*Γκλάν γκλάν τὰ σήμαντρα | τῆς ἐκκλησίας,
γκλάν γκλάν οἱ ἀντίλαλοι | τῆς ἐρημίας*

ΔΣολωμ. 118 'Η λ. ώς τοπων. Ζάκ. Πελοπν. (Αίτωλ.
Καλάβρυτ. Τρίκκ.)

ἀντιλαλώ σύνηθ. καὶ Πόντ. (Άργυρόπ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) ἀδιλαλώ Βιθυν. Θήρ. Θράκ. (Σαρεκκλ. κ. ἄ.) Κρήτ. Νάξ. (Απύρανθ.) Σῦρ. κ. ἄ. ἀντιλαλάνον Ἡπ. (Ζαγόρ.) ὑπιλαλῶ Ίων. (Κρήν.) ἀδιλαλῶ Θήρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἀντιλαλίζω Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἀδιλαλεῖω Κρήτ. ἀντιριλαλῶ Πελοπν. (Λακων.) ἀγκιλαλῶ Πόντ. (Οφ.) ἀγκιασθ Τσακων. ἐνδαλῶ Άπουλ. ὑταλῶ Άπουλ. (Καλημ.)

Τὸ μεσν. ἀντιλαλῶ.

1) Ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀποδίδω ἥχον, κάμνω ἥχω, ἀντηγῶ σύνηθ. καὶ Πόντ. (Άργυρόπ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.): Ἐδιλαλοῦσαν τὰ λαγάδια μὲ τὸ σκοπολάλι (τραγούδι) Ἀπύρανθ. Ἡδιλάλεις τὸ σπίτι ἀπὸ τοὺς φωνές Θήρ. Ἀρχεψε γὰ κελαηδάῃ τὸ πουλλὶ γλυκὰ γλυκά, ἀδιλάλεις μέσα τὸ σπίτι ἀ τοσὶ φωνές του Βιθυν. Ἀκού' τὸ φουκ-καλητὸν τῶ δράκω, ἔνα φουκ-καλητὸν ποὺ ἐντιλαλοῦσαν τὰ δρη καὶ τὰ βουνά Χίος (Καρδάμ.) Ἐντιλάλεσαν τὰ φαδία Χαλδ. Ἐντιλάλεσεν τὸ σπέλον Ἀργυρόπ. Ἀδιλαλεῖ δι θόλος - τὸ λαγάδι - δ σπήλαιος Κρήτ. Νὰ φωνιάτσουν ν' ἀγκαλῆ Τσακων. Ἀδιλαλήθηκε δι τόπος ἀπὸ τοσὶ φωνές Κρήτ. || Ἀσμ.

'Αντιλαλοῦσι τὰ 'ουνγὰ κι ἀντιονοῦν τὰ δρη
('ουνγὰ = βουνά) Κάρπ.

'Απ' τὸ γατνὸ τοῦ δαρονθιοῦ ἀνθρωπο δὲν ἐθώρει,
χτυπᾷ, ἀσιράφτει καὶ βροδᾶ κι ἀδιλαλεῖ τὸ βόλι
Κρήτ.

Ἐλχε φωνὴ σὰν τὴ βροντὴ κ' οἱ κάμπι' ἐντιλαλοῦσα
Ρόδ.

'Εσκονξα δυνατὴ φωνὴ | κι ἀντιλαλίστη τὸ βουνὶ^ν
Μάν. || Ποίημ.

'Αντιλαλοῦν οἱ λαγκαδὲς ἀπ' τὰ λαμπρὰ κουδούνια,
ἀπ' τὰ βραχνὰ βελάσματα ἀχολογοῦν οἱ ράχες

ΚΚρυστάλλ. Ἐργα 1, 217 Συνών. ἀντιβογγῶ, ἀντιβοτῖς, ἀντιβροντῶ, ἀντιδονῶ, ἀντιλαχῖῶ, βοντῖς. 2) Κάμνω ἥχον, ἥχω Άπουλ. (Καλημ. κ. ἄ.) Θράκ. Κρήτ. Μύκ. Πελοπν. (Λακων.) : Ἀδιλαλεῖ ή φωνή του Θράκ. Κρήτ. Ἀντιριλαλησε η φωνή του Λακων. Νταλεῖ ἐ καμπάνα Καλημ. || Αἴνυγμ.

'Ακειάν' πέρα 'ς τὸ λιβάδι | στέκ' ἀγκίλα καὶ λαλεῖ.
—Νέ ἀγκίλα, ντό λαλεῖς;

—'Αν λαλῶ κι ἀγκιλαλῶ, | πόνο ἔχω 'ς τὸ βυζί μ'
(δι κώδων) "Οφ. || Ἀσμ.

K' ή τάβλ' ἀπὸ τὴ μιὰ μερὲ ν' ἀδιλαλῆ 'ς τὴν ἄλλη
Κρήτ. Συνών. ἀντηγῶ 2, ἀντιβροντῶ 1. β) Λαλῶ μεγαλοφώνως, κραυγάζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) Μύκ.: Κάνενα ρίφι σου 'κλεψαν πάλι τὰ βοσκαρούδια κι ἀντιλαλεῖς ;

Η μετοχ. Ἀντιλαλοῦσα ώς τοπων. Κεφαλλ.

ἀντιλαμπή ἡ, Θράκ. (Μυριόφ.) Χίος (Μεστ. Πυργ.) ἀδιλαλὴ Μοσχονήσ. ἀντιλαμπή Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ φ. ἀντιλαμπω.

1) Λάμψις, ἀκτινοβολία Θράκ. (Μυριόφ.) Χίος (Μεστ.

κ. ἄ.) : Ἡ ἀντιλαμπή τῆς πυροφάνγας σταματᾷ τὰ ψάρια Μεστ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀντηγῶ 1 καὶ ἀντιλαμπωσμα, ἀντιλαμψία 1. 2) Στιλβηδών, λαμπρότης, οίον χρυσοῦ, ύπαλου κττ. Μοσχονήσ. Πελοπν. (Λακων.): Ὁ Τρελλογάννης θάμαξε ἀπὸ τὴν ἀδιλαλὴ τῶ φλωρικῶν Μοσχονήσ.

ἀντιλάμπισμα τό, ΓΒλαχογιάνν. Λόγοι καὶ ἀντιλογ. 100

Ἐκ τοῦ φ. ἀντιλάμπω κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς - ιζω φ. παραγόμενα.

Λάμψις, ἀκτινοβολία, μεταφ.: Κατατρομασμένη ματιά, χωρὶς κάνενα λογισμοῦ ἀντιλάμπισμα μέσ' ἀπὸ τὴ γγαλένηα ἰδεῖ της. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀντιλαμπή 1.

ἀντιλαμπρα ἡ, Θράκ. (Άδριανούπ.) ἀντιλαμπρη Θράκ. (Μυριόφ.) ἀδιλαλὴ Θράκ. ἀντιλαμπρο τό, Θράκ. (Καλαμ. Στέρν.) ἀδιλαλὴ Θράκ. Κύθν. Πάρ. ἀδιλαλὴ Θράκ. (Αίν. Μάδυτ.) Σάμ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ ούσ. λαμπρά, παρ' ὅ καὶ λαμπρή. Πληθ. ἀντίλαμπρα τά, παρὰ Σομ. Ιδ. Κορ. Ατ. 4, 22

1) Ἡ δύδοντι ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἡμέρα, ἡ Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ ἐνθ' ἀν. καὶ κατὰ γενικ. τ' ἀδιλαλὴ Θράκ. ἦ τ' ἀδιλαλὴ Μάδυτ. Σάμ. Συνών. ἀντίπασχα. 2) Ἡ ἐπομένη τοῦ Πάσχα, ἡ Δευτέρα τῆς Διακαινισίμου Θράκ.: Τι κάν' σήμιρα; ἀδιλαλὴ; (ἐπὶ ἀργοῦντος διὰ φυγοπονίαν).

ἀντιλάμπω Κάρπ. —ΔΣολωμ. 130 ἀδιλάλω Κρήτ.

Τὸ ἀρχ. ἀντιλάμπω.

Λάμπω, ἀκτινοβολῶ, μαρμαίρω ἐνθ' ἀν. :

Ποῦ 'χει κούτλα σὰν κοράνι | κι ἀντιλάμπει σὰν φεγγάρι (κούτλα=μέτωπον, κοράνι=σωσ=κοράλλι) Κάρπ. || Ποίημ.

Τὶ συφορὰ τὴν ἐκκλησιὰ πλακώνει

. . . ποῦ 'χε ἀντιλάμψει ἀπὸ φωτοχνοίσει !

ΔΣολωμ. ἐνθ' ἀν. Συνών. ἀναλαμπίζω 1, ἀναλάμπω 1, ἀντιλαμψίζω.

ἀντιλαμψίδα ἡ, ἀμάρτ. ἀδιλαμψίδα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀντιλάμπω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ιδα.

1) Λάμψις, ἀκτινοβολία ἐξ ἀνακλάσεως: Νὰ μὲ στραβώσῃ θέλει η ἀδιλαμψίδα τοῦ ἥλιου. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀντηγῶ 1 καὶ ἀντιλαμπή 1. 2) Σπινθήρ, οίον δαυλοῦ κττ.: Ὁ δαυλὸς αὐτὸς βγάνει πολλὲς ἀδιλαμψίδες. Συνών. ἀζεινα 1, ἀναλαμπή 1 δ, σπίθα.

ἀντιλαμψίζω ἀμάρτ. ἀδιλαμψίζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ούσ. *ἀντίλαμψι.

Λάμπω, ἀκτινοβολῶ: Είδα 'ν' αὐτὸ π' ἀδιλαμψίδει πέρα; Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀντιλάμπω.

ἀντιλαχεῖ ἡ, ἀμάρτ. ἀντιλασκά Κάρπ. ἀντιλασκά Κάρπ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀντιλαχεῖ.

'Αντίλαλος, ὁ ίδ.: 'Εφώναζε το' ἐκούετον καλὰ η ἀντιλασκά.

ἀντιλαχεῖ Κάρπ. (Έλυμπ.) ἀντιλασκῶ Κάρπ. ἀντιλασκῶ Κάρπ. (Έλυμπ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἀντιλαχεῖ κατά τινα παρετυμολογίαν. ίδ. ΜΜιχαηλίδ. Τραγούδ. Καρπάθ. 322

Ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀντιλαχεῖ 1, δ ίδ.: 'Αντιλασκέται η ἐκκλησιά (δηλονότι ἐκ τῆς ψαλμωδίας) || Ἀσμ.

Ποιός εἰν' ἀποῦ τραούησεν δψὲς ἀργὰ 'ς τὴν βίγλα

. . . κι ἀντιλαχεῖσην ἐφτά οὐρανοὶ ἀποὺ τὴν ἀστήν του; (ἀστή = φωνή).

